«БЕКІТЕМІН»
«Дарын» РҒПО директорының м.а.
__________Н. Жұмагелді
2025 жылғы «____21____»____01____

9-11 (12) сынып оқушыларына арналған қаржы және экономикадан мамандандырылған олимпиаданы өткізу
ЕРЕЖЕСІ

1. Жалпы ереже

1. 9-11 (12) сынып оқушыларына арналған қаржы және экономикадан мамандандырылған олимпиаданы өткізу ережесі (бұдан әрі-Ереже) «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 7 желтоқсандағы №514 бұйрығы мен Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығының жылдық жоспарын жүзеге асыру мақсатында әзірленген. Осы Ереже білім берудің мақсаттары мен міндеттерін, ұйымдастырушылық-әдістемелік қамтамасыз етілуін, өткізілу, шараға қатысу және жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтау тәртібін айқындайды.
2. 9-11(12) сынып оқушыларына арналған қаржы және экономикадан мамандандырылған олимпиада (бұдан әрі-Олимпиада) мектеп оқушыларының жыл сайынғы зияткерлік сайысы.
3. Олимпиаданы ұйымдастырушы Қазақстан Республикасы Оқу ағарту министрлігінің «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы (бұдан әрі – «Дарын» РҒПО) болып табылады.

2. Олимпиаданың мақсаты мен міндеттері

1. Олимпиаданың негізгі мақсаттары:

- экономика негіздерін ғылым ретінде зерттеуге қызығушылық танытатын неғұрлым қабілетті оқушыларды анықтау, қолдау және дамыту;
- экономика саласындағы дарынды оқушыларды бейін алдындағы даярлау;
- оқушылар арасында экономикалық білімді насихаттау;
- экономикадан халықаралық олимпиадасына (IEO) қатысу үшін Қазақстан құрама командасын қалыптастыру.

2. Олимпиаданың міндеттері:

- экономика саласындағы дарынды балаларды қолдау үшін қолайлы жағдайлар жасау;
- оқушылардың экономикалық білім негіздерін оқуға деген қызығушылығын арттыру, теориялық білім мен практикалық дағдыларды тереңдету;
- компьютерлік модельдеуді және жаңа ақпараттық технологияларды пайдалану саласында бағдарламалық дағдыларды дамыту;
- серіктес жоғары оқу орындарының экономикалық факультеттеріне тарту мақсатында оқушылардың кәсіби өзін-өзі анықтауға бағдарлануы.

3. Олимпиадаға қатысушылар

1. Олимпиадаға жалпы білім беретін мектептердің, лицейлердің, гимназиялардың, дарынды балаларға арналған мамандандырылған білім беру ұйымдарының, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ 9-11(12) сынып оқушылары қатыса алады.
2. Экономикадан халықаралық олимпиадасы (IEO) ағылшын тілінде өткізілетіне байланысты Олимпиадаға ағылшын тілін жетік (Intermediate деңгейінен төмен емес) меңгерген оқушылар қатыса алады.
3. Екінші (облыстық) кезеңге бірінші (қалалық) кезеңнің үздік 30%, кемінде 200 оқушы жіберіледі. Қорытынды (республикалық) кезеңге екінші (облыстық) кезеңнің үздік 15%, кемінде 50 оқушы.
4. Команда жетекшісі олимпиаданы өткізу орнына/кері қайту жолында және өткізу кезінде қатысушылардың өмірі мен қауіпсіздігі үшін толық жауапты болады.
5. Облыстардың, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ тағайындаған үйлестірушілер олимпиаданың іріктеу кезеңін ұйымдастыруға және өткізуге жауапты.
6. Қорытынды (республикалық) кезеңге қатысуға тіркеу және жіберу облыстық, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармаларының, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ жазбаша өтініші негізінде жүзеге асырылады.

4. Олимпиаданы ұйымдастыру және өткізу тәртібі

1. Ұйымдастыру комитетінің құрамына Оқу-ағарту министрлігінің, «Дарын» РҒПО, өңірлік білім басқармаларының өкілдері кіреді.
2. Ұйымдастыру комитеті Олимпиаданың қорытынды кезеңін дайындау мен өткізуге тікелей басшылықты жүзеге асырады, әдістемелік кеңестің, қазылар алқасының құрамын, олимпиаданың қорытынды кезеңін өткізу бағдарламасын, қатысушы командалардың тізімін бекітеді, қорытындылайды және жеңімпаздар мен жүлдегерлерді марапаттайды.
3. Әдістемелік кеңес Олимпиаданың тапсырмаларын және оларды бағалау өлшемшарттарын әзірлейді және құрастырады.
4. Олимпиадалық қазылар алқасы:
   - қатысушылардың жұмысын тексереді және бағалайды;
   - ұйымдастыру комитетіне жеңімпаздарды/жүлдегерлерді және оларды дайындаған мұғалімдерді марапаттау туралы ұсыныстар енгізеді.
5. Олимпиада 3 кезеңде өткізіледі:

1 кезең – аудандық/қалалық. Өту түрі: қаржы және экономика бойынша 100 сұрақтан құрастырылған тест. Әр сұраққа бір дұрыс жауап қана бар.

2 кезең-облыстық. Өту түрі: 100 сұрақтан құрастырылған тест, әр сұраққа 4 нұсқада жауаптар ұсынылады, бір сұраққа бірнеше нұсқада дұрыс жауаптар болуы мүмкін.

3 кезең – республикалық. Формат: бизнес-кейстің шешімін табу және қатысушылардың өз шешімдерімен таныстыру. Бизнес-кейс белгіленген уақытта

шешімін түсіру (таныстыру) қажет. Белгіленген мерзімнен кейін жіберілген шешімдер қарастырылмайды.

5. Қорытынды шығару және олимпиадаға қатысушыларды марапаттау

1. Олимпиаданың барлық кезеңдеріне қатысушыларға сертификаттар беріледі.
2. Олимпиаданың қорытынды (республикалық) кезеңінің жеңімпаздары мен жүлдегерлері Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің I, II және III дәрежелі дипломдарымен марапатталады. Жеңімпаздар мен жүлдегерлер саны республикалық кезеңге жіберілген қатысушылар санынан 45% құрайды.
3. Олимпиаданың жүлдегерлері мен жеңімпаздарын дайындаған мұғалімдерге алғыс жарияланып, сертификаттар табыс етіледі.

«УТВЕРЖДАЮ»
И.о. директора РНПЦ «Дарын»
__________Н. Жұмагелді
«__» __________2025 г.

Правила проведения
специализированной олимпиады по финансам и экономике
для 9-11 (12) классов

1. Общие положения

1. Правила проведения специализированной олимпиады по финансам и экономике (далее-Правила) разработаны в целях реализации приказа Министра образования и науки Республики Казахстан от 7 декабря 2011 года №514 и годового плана Республиканского научно-практического центра «Дарын» Министерства просвещения Республики Казахстан, а также в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании». Настоящие Правила определяют цели и задачи, организационно-методическое обеспечение, порядок проведения, участия и определения победителей и призеров мероприятия.

2. Специализированная олимпиада по финансам и экономике для 9-11 (12) классов (далее-Олимпиада) ежегодное интеллектуальное соревнование школьников.

3. Организатором Олимпиады является Республиканский научно-практический центр «Дарын» Министерства просвещения Республики Казахстан (далее-РНПЦ «Дарын»).

2. Цели и задачи Олимпиады

1. Основными целями Олимпиады является:

- выявление, поддержка и развитие наиболее способных учащихся, проявляющих интерес к изучению основ экономики как науки;
- предпрофильная подготовка одаренных школьников в области экономики;
- пропаганда экономических знаний среди школьников;
- формирование сборной команды Казахстана для участия в Международной олимпиаде по экономике (IEO).

2. Задачи Олимпиады:

- создание благоприятных условий для поддержки наиболее одаренных детей в области экономики;
- повышение интереса учащихся к изучению основ экономического образования, углубление теоретических знаний и практических умений;
- развитие программных навыков в области использования компьютерного моделирования и новых информационных технологий;

- ориентация школьников в профессиональном самоопределении с целью привлечения на экономические факультеты вузов-партнеров.

3. Участники Олимпиады

1. Участниками Олимпиады могут быть учащиеся 9-11(12) классов общеобразовательных школ, лицеев, гимназий, специализированных организаций образования для одаренных детей, АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы».
2. В соответствие с форматом проведения Международной олимпиады по экономике, где рабочим языком является английский язык, на все этапы Олимпиады будут допускаться участники с владением английского языка не ниже уровня Intermediate.
3. На второй (областной) этап допускается топ 30% первого (городского) этапа, но не менее 200 человек. На заключительный (республиканский) этап допускается топ 15% второго (областного) этапа, но не менее 50 человек.
4. Руководитель команды несет полную ответственность за жизнь и безопасность участников в пути следования к месту проведения/обратно и во время проведения Олимпиады.
5. Координаторы, назначенные управлениями образований областей, городов Астаны, Алматы и Шымкента, АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы», являются ответственными за организацию и проведение отборочного этапа Олимпиады.
6. Регистрация и допуск на участие в заключительном этапе осуществляется на основании письменного заявления областных, городов Астаны, Алматы и Шымкента управлений образования, АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы».

4. Порядок организации и проведения Олимпиады

1. В состав организационного комитета входят представители министерства, РНПЦ «Дарын», региональных управлений образования.
2. Организационный комитет осуществляет непосредственное руководство подготовкой и проведением заключительного этапа Олимпиады, утверждает состав методического совета, жюри, программу проведения заключительного этапа Олимпиады, список команд-участников, подводит итоги и награждает победителей и призеров.
3. Методический совет разрабатывает и составляет задания Олимпиады, критерии их оценки.
4. Жюри Олимпиады:

- проверяет и оценивает работы участников,
- вносит предложения в оргкомитет по награждению победителей/ призеров и подготовивших их учителей.

5. Олимпиада проводится в 3 этапа:

1 этап – районный/городской. Формат: тест из 100 вопросов по финансам и экономике. В каждом вопросе только 1 (один) правильный ответ;

3 этап – республиканский. Формат: решение бизнес-кейса и презентация участниками данного решения. Бизнес-кейс опубликовывается в установленное время и на его решения отводится 24 часа. Формат презентации решения бизнес-кейса в pdf. в количестве 8 слайдов и в appendix в количестве 2 слайда. Всего 10 слайдов. Участнику необходимо зафиксировать на видео, длиною не более 180 секунд, презентацию своего решения бизнес-кейса. Решения, отправленные позже установленных сроков, не рассматриваются.

5. Подведение итогов и награждение участников Олимпиады

1. Всем школьникам вручаются сертификаты участника Олимпиады.
2. Победители и призеры республиканского этапа Олимпиады награждаются дипломами I, II и III степени Министерства просвещения Республики Казахстан. Количество победителей составляет 45% из количество участников, допущенных к республиканскому этапу.
3. Учителям, подготовившим призеров и победителей Олимпиады, объявляется благодарность и вручаются сертификаты.